

สมรรถนะของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ (SCT) ที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต
Competencies of Southern College of Technology (SCT) Graduates
Based on Thai Qualifications Framework (TQF) for Higher Education
Perceived by Graduate Consumers

จุฑาพร รัตนมุสิก *

พนัดดา จิตคง

กิตติลักษณ์ ศรีอ่อน

สำนักงานวิชาการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

*e-mail: r_juthaporn@hotmail.com

Juthaporn Rattanamusik

Panadda Jitkong

Kittiluk Srion

Office of Academic Affairs, Southern College of Technology

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ จำนวน 7 สาขาวิชา คือ บริหารธุรกิจ การบัญชี ระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการเทคโนโลยี รัฐศาสตร์ และการท่องเที่ยว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ใน 5 ด้าน เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามสาขาวิชา ประเภทของสถานประกอบการ ความตรงกับสาขาวิชาที่จบมา และระยะเวลาในการปฏิบัติงานของบัณฑิต และเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะย่อยของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานประกอบการที่บัณฑิตจากวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ เข้าปฏิบัติงาน ตั้งแต่ พ.ศ. 2555-2557 จำนวน 114 สถานประกอบการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสมรรถนะของบัณฑิต แบบประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีสมรรถนะอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับดีทุกด้าน และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา และเมื่อพิจารณาเป็นสาขาวิชาพบว่า ทุกสาขาวิชา มีสมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับดี ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะโดยรวมของบัณฑิตตามตัวแปรสาขาวิชา ประเภทของสถานประกอบการ ความตรงของสาขาวิชาที่จบมา และตามระยะเวลาที่บัณฑิตเข้าปฏิบัติงาน ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปรสาขาวิชา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่ระดับ .01 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ที่ระดับ .05 และด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า มีสมรรถนะย่อยที่ดีกว่าสถาบันอื่น 4 สมรรถนะ และด้อยกว่าสถาบันอื่น 2 สมรรถนะ และมีข้อเสนอแนะให้มุ่งพัฒนาทักษะการบริหารจัดการและทักษะด้านภาษาอังกฤษเพิ่มเติม

คำสำคัญ: สมรรถนะบัณฑิต กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

Abstract

This research aimed to explore competencies of Southern College of Technology (SCT) graduates in 7 fields of study: Business Administration, Accounting, Computer Information System, Information Technology, Technology Management, Political Science, and Tourism that were based on TQF for Higher Education perceived by graduate consumers in 5 domains in relevance to types of workplace, job-related to graduates' fields of study, and amount of graduates working time, including opinions concerning sub-competencies. The samples were 114 graduate consumers at workplaces where SCT graduates were working during 2012-2014. The research instrument used for data collection was a 5-point rating-scale questionnaire asking about graduates' competencies. The reliability of the questionnaire was .95. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and analysis of variance (F-test).

The results of the study were as follows: 1) the graduates' overall 5 domains of competencies based on TQF perceived by graduate consumers were at a good level. When considering each domain, every domain was also at a good level. The highest mean score was ethics and morals, the second highest was interpersonal skills and responsibility, and the lowest mean score was intellectual skills. When considering each field of study, overall graduates' competencies were at a good level. 2) the comparison results of the overall competencies in relevance to types of workplace, job-related to graduates' fields of study, and amount of time graduates working revealed that there were no statistically significant differences. There were significant differences between fields of study in ethics and morals, at .01 level, interpersonal skills and responsibility at .05 level, communication skills and information technology at .05 level. In addition four superior and two inferior sub-competencies were found. Moreover, management and English skills were suggested for further development.

Key words: Graduate Competencies, Thai Qualifications Framework (TQF) for Higher Education

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF:HEd) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละสาขาวิชา และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอน ได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการ

เรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถ ในการพัฒนาประเทศไทย (Office of the Higher Education Commission, 2009) ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชี้ชัดถึงผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาและตัวบ่งชี้หลักที่แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ คือ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยตัวบ่งชี้ี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตไทยและผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย ที่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้นำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มาใช้พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นมา ปัจจุบันมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาไปแล้ว 2 รุ่น จำนวน 319 คน (Office of the Registra, 2014) แต่นักศึกษาที่จบหลักสูตรมีผลการเรียนทั้ง 5 ด้าน คือ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามที่แต่ละหลักสูตรคาดหวังไว้หรือไม่ ไม่สามารถทราบได้ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ จึงต้องพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน โดยการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องได้ข้อมูลในการผลิตบัณฑิตของวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา

ดังนั้นการวิจัยเรื่องสมรรถนะของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามทักษะของผู้ใช้บัณฑิต จึงเป็นการค้นหาข้อมูลด้านการบริหารการผลิตบัณฑิตเพื่อที่จะนำผลการวิจัยมาพัฒนาการผลิตบัณฑิตของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ จำนวน 7 สาขาวิชา คือ บริหารธุรกิจ การบัญชี ระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการเทคโนโลยี รัฐศาสตร์ และการท่องเที่ยว ที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามทักษะของผู้ใช้บัณฑิตใน 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 1.2 ด้านความรู้
- 1.3 ด้านทักษะทางปัญญา
- 1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 1.5 ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามสาขาวิชา ประเภทของสถานประกอบการ ความตรงของสาขาวิชาที่จบมา และระยะเวลาในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะอื่น ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

สมมติฐานงานวิจัย

1. สมรรถนะของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ จำนวน 7 สาขาวิชา ที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามทักษะของผู้ใช้บัณฑิต อยู่ในระดับดี ทั้ง 5 ด้าน ทุกสาขาวิชา

2. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ทำงานในสถานประกอบการต่างกัน มีสมรรถนะในการทำงานแตกต่างกัน

3. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ทำงานตรงและไม่ตรงกับสาขาวิชาที่จบมา มีสมรรถนะในการทำงานแตกต่างกัน

4. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกัน มีสมรรถนะในการทำงานแตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ คือ สถานประกอบการที่บัณฑิตจากวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้เข้าปฏิบัติงาน ตั้งแต่ พ.ศ. 2555-2557 ทั้ง 7 สาขาวิชา จำนวน 150 หน่วยงาน ประกอบด้วย (1) สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 28 หน่วยงาน (2) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 33 หน่วยงาน (3) สาขาวิชาระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ จำนวน 26 หน่วยงาน (4) สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 8 หน่วยงาน (5) สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีจำนวน 13 หน่วยงาน (6) สาขาวิชารัฐศาสตร์ จำนวน 28 หน่วยงาน และ (7) สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 4 หน่วยงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ สถานประกอบการที่บัณฑิตจากวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่ พ.ศ. 2555-2557 จำนวน 114 หน่วยงาน โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 หลังจากนั้นใช้วิธีกำหนดสัดส่วนตามสาขาวิชา ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 114 หน่วยงาน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 7 ชุด โดยแบ่งตามลักษณะผลการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชา โดยแต่ละชุด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการ หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (2) แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของบัณฑิต จำนวน 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และ (3) แบบสอบถามทั่วไปเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานของบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ นอกเหนือจาก

คำถามหลัก 5 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ และแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต

วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล (1) สํารวจบัณฑิตแต่ละสาขาวิชาที่ทำงานในสถานประกอบการในวันที่บัณฑิตเข้ารับปริญญาบัตร (2) ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ให้หัวหน้างานของบัณฑิตแต่ละสาขาวิชาในสถานประกอบการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่เดือนมิถุนายน-ตุลาคม 2558 (3) เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง กรณีสถานประกอบการอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง ได้แก่ อำเภอทุ่งสง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และอำเภอเมืองตรัง และ (4) กรณีที่ได้รับแบบสอบถามกลับมาไม่ครบ จะใช้วิธีโทรศัพท์ติดต่อประสานงานกับหัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิต เพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ค่าร้อยละ (2) ข้อมูลสมรรถนะของบัณฑิต ทั้ง 5 ด้าน วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำเป็นรายข้อเฉพาะด้าน และภาพรวมทุกด้าน โดยกำหนดค่าระดับเป็น 5 ระดับ และ (3) เปรียบเทียบสมรรถนะของบัณฑิต ตามสาขาวิชาประเภทของสถานประกอบการ ความตรงของสาขาวิชาที่จบมา และตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานของบัณฑิต วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับคำถามปลายเปิด

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีสมรรถนะอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.14$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับดีทุกด้าน และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x} = 4.33$) รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 4.29$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{x} = 3.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นสาขาวิชา พบว่า ทุกสาขาวิชาที่มีสมรรถนะอยู่ในระดับดี และสาขาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สาขาวิชาสารสนเทศคอมพิวเตอร์ รองลงมา คือ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ส่วนสาขาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สาขาวิชาการท่องเที่ยว

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของบัณฑิตตามสาขาวิชา ประเภทของสถานประกอบการ ความตรง

ของสาขาวิชาที่จบมา และตามระยะเวลาที่บัณฑิตเข้าปฏิบัติงาน ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปรสาขาวิชา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านคุณธรรม จริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญาไม่แตกต่างกัน

3. สมรรถนะอื่น ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ เมื่อเทียบกับบัณฑิตจากสถาบันอื่นพบว่า มีจุดเด่น คือ ความสามารถในการปฏิบัติความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความอดทน/มานะในการทำงาน และมีคุณธรรม 3 ประการ คือ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ ส่วนสมรรถนะที่ต้องปรับปรุงมี 2 สมรรถนะ คือ ความสามารถในการบริหารจัดการ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิตในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีสมรรถนะอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับดีทุกด้าน และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา และเมื่อพิจารณาเป็นสาขาวิชาพบว่า ทุกสาขาวิชาที่มีสมรรถนะอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะ วิทยาลัยได้ยึดตามข้อปฏิบัติของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้บัณฑิตได้เกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่กำหนดทั้ง 5 ด้าน โดยมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตั้งแต่นักศึกษาเข้ามาในชั้นปีที่ 1 และมุ่งเน้นให้อาจารย์ผู้สอนได้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชาตามปรัชญาของวิทยาลัยที่ว่า ความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Oopkaew, et al., (2015) ที่พบว่า คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา ของผู้ใช้บัณฑิต ของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคามพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากบัณฑิตได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการเรียน

ภาคทฤษฎี ทดลอง และปฏิบัติ รวมทั้งการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนกระทั่งชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นไปตามปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Roobyai (2012) ที่พบว่า บัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านการพัฒนาตามอัตลักษณ์ (Identity) และด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1993 อ้างใน Ratsametummachot, 2005) ได้ให้คำจำกัดความของสมรรถนะ (Competency) ไว้ว่าเป็น บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ โดยสมรรถนะ ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 5 ส่วน กล่าวคือ ส่วนที่เป็นความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skills) นั้น ถือว่าเป็นส่วนที่คนแต่ละคนสามารถพัฒนาให้มีขึ้นได้ไม่ยากนัก ด้วยการศึกษาค้นคว้าทำให้เกิดความรู้และการฝึกฝนปฏิบัติทำให้เกิดทักษะ ซึ่งในส่วนนี้นักวิชาการบางท่านเรียกว่า “Hard Skills” ในขณะที่องค์ประกอบส่วนที่เหลือ คือ Self-Concept คือ ทศตนคติ ค่านิยมและความเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง รวมทั้ง Trait คือ บุคลิกลักษณะประจำของแต่ละบุคคล และ Motive คือ แรงจูงใจหรือแรงขับภายในของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นสิ่งที่พัฒนายาก เพราะเป็นสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคลและส่วนนี้นักวิชาการบางท่านเรียกว่า “Soft Skills”

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ตามตัวแปรสาขาวิชาของบัณฑิต พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่ระดับ .01 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ที่ระดับ .05 และด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับ .05 อีก 2 ด้าน คือ ความรู้ และทักษะทางปัญญาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะลักษณะหรือธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชาแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเกิดจากหลักสูตรที่เปิดสอน ทักษะของอาจารย์

ผู้สอน เครื่องมือที่เพียงพอและทันสมัย หรือการให้บริการของสาขาวิชา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prasongthan & Ngaosri (2012) ที่พบว่า นิสิตที่สาขาวิชาเอกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริการของภาควิชาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 อย่างไรก็ตามนิสิตที่สาขาวิชาเอกต่างกันมีความต้องการที่จำเป็นต่อการบริการของภาควิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตามตัวแปรประเภทของสถานประกอบการ ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาแต่ละสถานประกอบการ พบว่า บัณฑิตที่ทำงานในรัฐวิสาหกิจ มีสมรรถนะสูงสุด ($\bar{x} = 4.73$) รองลงมาคือ บัณฑิตที่ทำงานในภาครัฐ ($\bar{x} = 4.19$) และภาคเอกชนตามลำดับ ($\bar{x} = 4.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกหน่วยงานมีความพึงพอใจในสมรรถนะของบัณฑิตระดับดี โดยให้คะแนนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ด้านคุณธรรม จริยธรรม สูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะทางปัญญา ตามลำดับ ซึ่งต่อไปวิทยาลัย ต้องพัฒนานักศึกษาด้านทักษะทางปัญญา รวมทั้งการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะการสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษ ให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kanopas, et al., (2012) ที่พบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการระหว่างสถานประกอบการที่เป็นหน่วยงานเอกชน หน่วยงานรัฐบาลและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกีฬา ตามองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยให้คะแนนด้านมนุษยสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาคือ ด้านวินัยและเจตคติในตนเอง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความรู้ทางวิชาการ และด้านทักษะทางวิชาชีพน้อยที่สุด ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ตามตัวแปรความตรงของสาขาวิชาที่จบมา โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว ไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ต้องมีการฝึกฝน เรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน หรือต้องผ่านการอบรมงานในหน้าที่นั้น ๆ ก่อนปฏิบัติงานจริง ทำให้การ

ทำงานตรงหรือไม่ตรงสาขาวิชาที่จบมามีทักษะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่ว่าสมรรถนะด้านใดที่สถานประกอบการต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ Wongsingthong (2010) ที่พบว่า (1) คุณลักษณะของบัณฑิตเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการ นอกจากคุณวุฒิด้านการศึกษาแล้วยังประกอบด้วยความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (2) การเพิ่มสมรรถนะของบัณฑิตต้องเน้นที่การพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน ทักษะในการสื่อสาร ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ความสามารถในการพัฒนาตนเอง ยิ่งไปกว่านั้นต้องเน้นพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และ บุคลิกภาพ ควบคู่ไปกับการสร้างความรู้ชนกต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล และ (3) สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงด้าน ผู้สอน ความรู้ความสามารถและทักษะที่ได้จากหลักสูตร และกระบวนการประเมินความรู้เชิงวิชาชีพ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ตามตัวแปรระยะเวลาที่เข้าปฏิบัติงานโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 5 ด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะระยะเวลาในการทำงานไม่ได้เป็นตัวบ่งบอกว่าบัณฑิตทำงานได้หรือไม่ ได้ ดีหรือไม่ดี ระยะเวลาในการทำงานนานกว่าเป็นการฝึกฝนทักษะให้มีความรู้ความสามารถมากกว่า เพื่อการเลื่อนตำแหน่ง หรือการปรับเปลี่ยนหน้าที่การทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thavornwongsakue (2011) ที่พบว่า พนักงานระดับ 2-7 ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน จะมีประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ถ้าอายุ สถานะ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ระดับตำแหน่งงาน หรือระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกัน จะมีประสิทธิภาพการทำงานไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะอื่น ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ เมื่อเทียบกับบัณฑิตจากสถาบันอื่นพบว่า มีจุดเด่น คือ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความอดทน/มานะในการทำงาน และการมีคุณธรรม 3 ประการ คือ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ ส่วนสมรรถนะที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติมมี 2 สมรรถนะ คือ

ความสามารถในการบริหารจัดการ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยได้กำหนดให้ทุกหลักสูตรได้มีการฝึกปฏิบัติในรายวิชาต่าง ๆ ตลอดจนกำหนดให้นักศึกษาได้ทำงานในสถานประกอบการโดยผ่านรายวิชาสหกิจศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่นั้น ส่วนสมรรถนะที่ต้องพัฒนา คือ ด้านการบริหารจัดการและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะบัณฑิตที่จบใหม่มีอายุการทำงานไม่มากนักยังไม่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการ แต่อย่างไรก็ตาม วิทยาลัยต้องพัฒนาบัณฑิตในด้านนี้ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Latsapan & Siritho (n.d.) ที่พบว่า สมรรถนะที่บุคคลจำเป็นต้องมีและสามารถนำไปบริหารจัดการงานและประยุกต์ให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันจะพบเห็นความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตลาดแรงงาน และยังคงมีการเปลี่ยนแปลงต่อไปเรื่อย ๆ ดังนั้น จึงต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา (Life-Long Learning) เพื่อให้สามารถเข้าไปสู่การทำงานใหม่ ๆ ได้โดยงานในอนาคตอาจแบ่งแยกได้ยาก คือ ต้องทำหน้าที่หลายอย่างในงานหรือตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือในลักษณะที่เป็นโครงการหรือเป็นทีมงานมากขึ้น ทั้งนี้ นายจ้างต้องการจ้างและรักษาพนักงานที่มีความสามารถจัดการด้านการเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนปัญหาด้านภาษาอังกฤษ เป็นปัญหาซึ่งสะสมมาเนิ่นนาน ในระดับประเทศของทุกระดับการศึกษา ดังนั้นการศึกษาภาษาอังกฤษในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปยังไม่เพียงพอ วิทยาลัยต้องพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถทำงานในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yurarach (2013) พบว่า การผลิตและพัฒนาบัณฑิตไทย ให้มีคุณภาพในระดับอาเซียนจะไม่บรรลุเป้าหมาย หากบัณฑิตไทยไม่ได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ (ฟัง พูด อ่าน และเขียน) ให้อยู่ในระดับที่ใช้งานได้เนื่องจากใน กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ระบุไว้ว่า “The Working Language of ASEAN Shall be English” แสดงให้เห็นว่า ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการติดต่อสื่อสาร เพราะเมื่อมีการเปิดประเทศในปี พ.ศ.2558 บัณฑิตไทยจะสามารถไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียนได้อย่างอิสระเสรีมากขึ้น ดังนั้น นอกจากการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตให้ได้ตามที่อาเซียนคาดหวังแล้ว บัณฑิตไทยจะต้องพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้สามารถใช้งานได้ด้วย

สรุป

บัณฑิตของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ที่สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติตามที่คณะของผู้ใช้บัณฑิต ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีสมรรถนะอยู่ในระดับดีทุกสาขาวิชา และเมื่อเปรียบเทียบสมรรถนะโดยรวมของบัณฑิตตามตัวแปร สาขาวิชา ประเภทของสถานประกอบการ ความตรงของ สาขาวิชาที่จบมา และตามระยะเวลาที่บัณฑิตเข้า ปฏิบัติงาน ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร โดยผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ มีสมรรถนะอื่น ๆ ดีกว่าบัณฑิต สถาบันอื่น 4 สมรรถนะ และด้อยกว่า สถาบันอื่น 2 สมรรถนะ โดยมีข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิต ให้วิทยาลัย พัฒนาบัณฑิตในด้านการบริหารจัดการ และทักษะด้าน ภาษาต่างประเทศเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา ที่สถานประกอบการให้ความเห็นว่ายังมีอยู่น้อยภายในตัว บัณฑิต ฉะนั้น วิทยาลัยต้องส่งเสริม ให้นักศึกษารู้จักนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ให้นักศึกษารู้จักคิด วิเคราะห์ และการสังเคราะห์ความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง
2. ในด้านจุดอ่อนของบัณฑิตเมื่อเทียบกับ บัณฑิตสถาบันอื่น คือ ความรู้เสริมด้านภาษาอังกฤษ วิทยาลัยควรเน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งถือว่ามี ความสำคัญมากที่บัณฑิตต้องนำไปใช้ในการสื่อสารและ ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น แม้ว่าวิทยาลัยจะได้ดำเนินการผ่าน รายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปของการศึกษาไว้อย่าง เหมาะสมแล้ว แต่ยังไม่เพียงพอ เพราะประสิทธิผลก็ ยังไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม จึงควรดำเนินการสอน หรือ ดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาตระหนักเห็น ความสำคัญและจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องพัฒนา ตนเองในทักษะด้านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง
3. จุดอ่อนของบัณฑิตอีกข้อหนึ่ง คือ การบริหารจัดการ ดังนั้น วิทยาลัยจึงควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความ กล้าในการตัดสินใจหรือใช้ไหวพริบปฏิภาณ แก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าขณะทำงานตามหน้าที่ได้
4. วิทยาลัยควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการ วางแผน ปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตร รวม ถึงจัด การศึกษาของวิทยาลัย ให้ตรงกับความต้องการของสถาน ประกอบการ โดยเฉพาะภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งนักศึกษา ส่วนใหญ่เข้าปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการโดยการร่วมมือ ระหว่างวิทยาลัยกับผู้ใช้บัณฑิต และเครือข่ายที่สามารถ พัฒนาบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. ควรศึกษาเรื่องการลาออกจากงานของบัณฑิต เนื่องจากพบว่าบัณฑิตลาออกจากงานภายใน 1 ปี หลังจากสำเร็จการศึกษาเป็นจำนวนมาก

References

- Kanopas, S., Kunsuwan, P., & Manoy, R. (2012). *The Satisfaction of the Establishment for the Training of Students College of Sports Science and Technology Mahidol University Fiscal Year 2012*. Science and Technology College, Mahidol University. [in Thai]
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*, 607-610.
- Latepsan, R., & Siritho, S. (n.d.). *Management Competency of MBA Graduates Based on Thai Qualification Framework for Higher Education (TQF)*. Mahanakorn University of Technology. [in Thai]
- Office of the Higher Education Commission. (2009). *Thai Qualifications Framework for Higher Education*. Documents workshop on "Qualifications Framework. Curriculum Development and Teaching Quality" Bangkok, n.p. [in Thai]
- Office of the Registra. (2014). *The Number of Students*. Southern College of Technology. [in Thai]
- Oopkaew, A., Wongsri, P., Somboon, P., & Pranadta, S. (2015). Satisfaction of head nurses and managers toward qualifications of graduates from baccalaureate nursing program. *Journal of Nursing Science, 33*(1), 77-84. [in Thai]

- Prasongthan, S., & Ngaosri, P. (2012) *Students and Graduate Satisfaction and Needs Assessment for Services of Department of Business Administration. Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University.* [in Thai]
- Ratsametummachot, S. (2005). *Development Guideline for Human Resources via Competency.* (2nd ed). Bangkok, Siriwattana Inter Print Limited. [in Thai]
- Roobyai, W. (2012). *A Study of Thai Qualifications Framework of Higher Education, (TQF: HEd) of Graduate Qualifications of Library and Information Sciences Program. Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University.* [in Thai]
- Thavornwongsakue, C. (2011). *The Study of Management Paradigm Factor Affected to the Efficiency of Officer Level 2-7 of Provincial Electricity Authority Head Quarters.* M.P.A. Thesis, Silpakorn University. [in Thai]
- Wongsingthong, S. (2010). *The conformity of Thai ICT graduates and demand of entrepreneurs. Romphruek Journal, 28* (2), 35-72. [in Thai]
- Yurarach, S. (2013). *The quality development of Thai graduates' to ASEAN. Naresuan University. Journal of Education, 15*(4), 134-146. [in Thai]